

## FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: **Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului**

Codul măsurii: **M7 / 6A**

Tipul măsurii:

**INVESTIȚII**

**SERVICII**

**SPRIJIN FORFETAR**

**1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Această măsură este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole, pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente.

Măsura contribuie la rezolvarea unor nevoi identificate prin analiza SWOT precum: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, stimularea mediului de afaceri plătând din spațiul rural, diversificarea economiei rurale, diminuarea fenomenului de migrație a tinerilor, creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai și scăderea sărăciei.

Motivarea implementării acestei măsuri a fost identificată în analiza diagnostic al teritoriului:

- Turismul rural este unul dintre sectoarele economice care au evoluat în anii trecuți și care reprezintă o alternativă generatoare de venit complementară activităților agricole în zona Mara-Gutâi.

- Atracțiile turistice existente și infrastructura de profil constituie premise ale unui important potențial turistic rural : cadru natural deosebit de atractiv (9 arii protejate, teritorii incluse în 7 situri Natura 2000, peisaj arhaic), numărul însemnat de gospodării tradiționale regăsite și astăzi în sate, arhitectura din lemn, obiceiurile și tradițiile (22 evenimente culturale/an).

- O oportunitate pentru zonă și de motivare pentru potențialilor întreprinzători este dobândirea statutului de destinație ecoturistică a zonei Mara-Cosău-Cresta Cicoșului ce cuprinde 4 UAT-uri din teritoriul GAL. Atestarea la nivel național este acordată de Autoritatea Națională pentru Turism în toamna anului 2014.

- Peste 75 de meșteșugari confecționează pălării, covoare, icoane, sculpturi în lemn, țesături din lână, împletituri din nuijele și alte obiecte casnice și artizanale. Marketingul acestora este însă aproape inexistentă. Lipsa organizării desfacerii, descurajează activitatea meșteșugarilor, atât de importanta pentru menținerea identității culturale.

Astfel, dezvoltarea activităților non-agricole în teritoriu, devine o prioritate care va conduce la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea disparităților dintre rural și urban.

Principalul scop al măsurii este acela de a promova și susține dezvoltarea unor activități economice în zonele rurale și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale și a turismului.

În urma implementării, măsura va contribui la creșterea atractivității teritoriului GAL Mara - Gutâi.

#### **Obiectiv(e) de dezvoltare rurală la care contribuie**

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

#### **Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:**

- + Creșterea potențialului economic prin stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL
- + Dezvoltarea turismului din teritoriul GAL;
- + Creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în zonele rurale;
- + Dezvoltarea activităților non-gricole existente;
- + Crearea de locuri de muncă;
- + Diversificarea economiei rurale;
- + Diminuarea fenomenului de migrație a tinerilor;
- + Susținerea inițiativei locale de dezvoltare de mici afaceri;
- + Dezvoltarea activităților meșteșugărești tradiționale;

#### **Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013**

Măsura contribuie la prioritatea 6, prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, și anume:

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

#### **Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg.(UE) nr.1305/2013**

Măsura corespunde obiectivelor Art. 19 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, aliniatul 1 litera b)- investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, din Reg. (UE) nr. 1305/2013

#### **Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:**

**DI 6A** - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, dar și la **DI secundare 6B** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale și **5C** - Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a sub-produselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bio-economiei;

#### **Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului**

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT-uri prin activitățile economice dezvoltate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei, diminuarea migrației, în special a tinerilor. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile. Utilizarea biomasei în cadrul măsurii ce vizează dezvoltarea activităților non-agricole contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice.

Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea mediului rural.

### **Complementaritate cu alte măsuri din SDL:**

Măsura este complementară cu Măsura 5/4A Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene M6/6A Înființarea de activități non-agricole, cu Măsura M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

### **Sinergia cu alte măsuri din SDL**

Măsura acționează sinergic cu măsurile:

M6/6A Înființarea de activități non-agricole

M 8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale

M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Împreună cu acestea contribuie la realizarea priorității P 6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale

### **2. Valoarea adăugată a măsurii:**

Sprijinul acordat prin această măsură va contribui la promovarea și susținerea diversificării activităților în cadrul gospodăriilor agricole cu noi activități non-agricole, diversificarea microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, obținerea de venituri alternative pentru populația din teritoriul GAL și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol.

Măsura contribuie la:

- stimularea activităților economice din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă.
- realizarea unei dezvoltări bazate pe resursele endogene

### **3. Trimiteri la alte acte legislative**

#### **Legislație UE**

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 807/2014

#### **Legislație Națională**

Ordonanță de Urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

### **4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)**

#### **4.1. Beneficiari direcți**

- Micro-întreprinderile și întreprinderile neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din teritoriul GAL Mara-Gutâi, care fac dovada cofinanțării;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în

teritoriul GAL Mara-Gutâi în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

- Microîntreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente, cât și cele nou înființate (start-ups) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL Mara-Gutâi, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL Mara-Gutâi.

#### **4.2. Beneficiari indirecti**

Agenți economici, instituții publice, populația, beneficiari ai bunurilor și serviciilor obținute prin activitățile economice finanțate de această măsură

Consumatori din teritoriu și din regiune

Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

Turisti

#### **5. Tip de sprijin**

- Sprijinul se acordă prin rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant

- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

#### **6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile**

**Acțiuni eligibile atât pentru Fondurile FEADR, cât și pentru EURI:**

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor pentru efectuarea activităților vizate prin proiect, dotarea aferentă cu echipamente; utilaje noi

- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;

- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

Tipuri de operațiuni eligibile:

- Investiții în activități non-agricole productive;

- Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat, și a altor activități tradiționale și/sau cu specific local, neagricole

- Servicii pentru populația teritoriului GAL Mara - Gutâi

- Investiții în: activități turistice, infrastructura de primire turistică, investiții în activități recreative, înființarea și amenajarea de trasee tematice

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul Măsurii 7, care va constitui Anexă la Ghidul solicitantului.

#### **Acțiuni neeligibile:**

- Achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

- Achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

- Construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale, etc.

#### **7. Condiții de eligibilitate**

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură

- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL Mara - Gutâi

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;

- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;

#### **8. Criterii de selecție**

- Proiecte care folosesc resurse locale
- Proiecte care contribuie la dezvoltarea turismului
- Principiul prioritizării activităților de producție
- Proiecte care contribuie la dezvoltarea serviciilor în teritoriul GAL
- Mediu- proiectul vizează reducerea consumului de energie, proiectul valorifică energii regenerabile;
- Crearea de locuri de muncă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în documentele emise de GAL și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

#### **9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului**

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect pentru fondurile FEADR este de 97.800 euro. Pentru fondurile EURI, valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 52.838,52 Euro.

În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 90% din valoarea eligibilă a investiției, iar plafonul maxim al sprijinului nerambursabil este de 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali (100.000 euro în cazul transporturilor).

#### **10. Indicatori de monitorizare**

Număr de beneficiari sprijiniți-Min. 3

Număr de locuri de muncă create-4

Cheltuieli publice totale (euro)- 580.174,73 Euro (FEADR)

52.838,52 Euro (EURI)